

[Fr. Dalgaard.]

vejen frem dér. Jeg tvivler som den højtærede justitsminister heller ikke på, at man vil udvise stor skønsomhed fra Højesterets side i så henseende.

Så meget om den vigtigste del af det foreliggende lovforslag.

Den anden del af lovforslaget angår bl. a., hvilke sager der skal være underretssager, og hvilke sager der skal for landsret. Der har vi hidtil haft en grænse på 2 000 kr.s sagsværdi, idet dog under visse betingelser en sag op til 3 000 kr.s værdi kan være en underretssag.

Igennem årene siden 1919, da retsplejeloventrædte i kraft, har man forhøjet dette beløb, og det har været naturligt, fordi priserne er steget og der derfor ville komme et vist misforhold frem, hvis man blev stående ved de gamle grænser. Jeg tror imidlertid, at det er rigtigt, hvad et medlem af folketinget har udtalt, at nu er man gang på gang kommet med forslag om forhøjelse af grænsen for underretssager under henvisning til prisstigningen, så nu kan det argument ikke bære mere. Jeg er egentlig ganske enig heri. Jeg tror, det er rigtigt, at prisstigningen ikke kan begrunde en yderligere forhøjelse af grænsen; der er og må være andre grunde for ændringen, og en af grundene er naturligvis, at man også på den måde aflaster Højesteret noget, selvom det virker over lang tid. Man har så foreslået at forhøje grænsen til 3 000 kr. og den betingede grænse fra 3 000 kr. til 4 000 kr., og det er der måske ikke så forfærdelig meget at sige til. Et medlem af det andet høje ting, min partifælle, fru Edel Saunte, udtalte, hvad jeg i og for sig er enig med hende i, at når man kommer op på 2 000 kr., er det et spørgsmål, om man ikke kan kræve landsretsbehandling allerede for et beløb af den størrelse. Men som sagen ligger, skal jeg ikke have noget imod, at man også på de punkter gennemfører det forslag, der foreligger. De øvrige ændringer er af formel karakter.

Med disse noget betinget anerkendende ord skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Elmqvist: Det er rigtigt, at det er en radikal ændring, der foretages i vor retspleje, hvis det bestemmes, at Højesteret skal kunne afgøre sager på den måde, at retten kan dele sig i 2 afdelinger, dog således

at det ikke udelukkes, at der i pådømmelse af visse sager kan deltage flere dommere, når Højesteret finder dette rimeligt. Det er en stor ændring, men jeg vil gerne have lov til at sige også til den ærede foregående ordfører, at det ikke er noget helt nyt krav, der stilles, og det er ikke et helt nyt spørgsmål, der foreligger til behandling for rigsdagen.

I rigsdagssamlingen 1931—32 behandles forslag om store ændringer i retsplejelovent. Jeg havde dengang den ære at være ordfører i folketinget for partiet venstre. Højesteretsdommer Jesper Simonsen var en meget dygtig og aktiv formand for det af folketinget nedsatte udvalg, og i dette var spørgsmålet om Højesterets deling til behandling og blev også vedtaget, såvidt jeg husker, af et flertal, men bl. a. på grund af mit partis modstand blev forslaget ændret i landstinget, idet tinget gik imod Højesterets deling. Året efter, den 25. oktober 1932, fremsatte justitsminister Zahle et lovforslag om indførelse af offentlig votering i Højesteret og om deling af retten i 2 afdelinger. Dette forslag blev ikke færdigbehandlet, men der var også dengang i folketinget et stort flertal, hvori mit parti ikke var repræsenteret, for delingen.

Når man så stærkt gik imod delingen både i 1931—32 og senere, var det dels, fordi Højesteret selv gik stærkt imod den, men også fordi man tillagde det stor betydning — og det gælder også i dag —, at den højeste domstols afgørelser fremtræder som fremgående fra en ret og ikke fra forskellige højesteretter, at man samler det sidste ord i enhver retstvist og straffeudmålingssag i en forsamling, så man ikke ved en deling af Højesteret åbner mulighed for, at nogen vil sige: hvis jeg havde fået sagen for den anden afdeling, ville der sikkert være blevet truffet en anden afgørelse. Man var dengang meget betænkelig ved at indføre adgangen til at afgive dissenterende votum. Der er heller ikke tvivl om, at selvom bestemmelsen herom har haft sin betydning, har det måske alligevel i nogen grad svækket autoriteten af Højesterets afgørelser, at man nu i en stor, for ens velfærd afgørende sag eventuelt kan få en højesteretsafgørelse, i hvilken 4 dommere stemmer for, at ens krav skal gennemføres, og 5 dommere stemmer imod. Jeg ved folk, for hvem det er blevet et rent kompleks: ja, men der var dog 4 dommere